

**SLOVENSKÁ PSYCHOLOGICKÁ
SPOLOČNOSŤ**
pri Slovenskej akadémii vied

PSYCHOFÓRUM

***BULLETIN SLOVENSKEJ PSYCHOLOGICKEJ
SPOLOČNOSTI PRI SAV***

1/2009

Bratislava

ČO NÁJDETE V TOMTO ČÍSLE ...

NAMIESTO ÚVODNÍKA	3	OZNAMY	33
		Valné zhromaždenie členov SPS	
PRIPRAVOVANÉ AKCIE	4	RECENZIE	34
Psychologické dni 2009		D. Kováč: Psychológiou k metanoi	
Metodologický seminár		L. Barret a kol.: Evoluční	
ŠVOK 2009		psychologie člověka	
Psychológia zdravia 2009		R. Pelánek: Příručka	
		instruktora zážitkových akcií.	
SPRÁVY Z AKCIÍ	12	KLUB PSYCHOFÓRUM	39
ŠVOK 2009 na KP FIF UK		Ponuka vydavateľstva Testcentrum	
IV. Medzinárodná konferencia doktorandov		Novinky z Portálu	
odborov Psychológia a Sociálna práca na			
FSVaZ v Nitre			
KONFERENCIE, KURZY, VÝCVIKY ...	14		
Osobnosť v kontexte kognícií,			
emocionality a motivácií II.			
Facilitácia kontaktu ...			
SAVEZ konferencia			
Adlerovské letné stretnutia			
PREHLAD KONFERENČNÝCH			
PODUJATÍ VO SVETE A U NÁS	20		
PREDSTAVUJEME	24		
Poradňa obetiam násilia Bratislava			
NÁZORY, KOMENTÁRE,			
OHLASY	28		
Niečo iné o psychologickej			
komore (P.Váš)			
BLAHOŽELÁME	30		
Jubilujúci kolegovia v prvom			
polroku 2009			
Doc. PhDr. Mária Bratská, CSc.			
jubiluje			

NAMIESTO ÚVODNÍKA ...

Vážené kolegyně, kolegovia,

i keď jar už klope na dvere, dovoľte mi popriať vám všetkým veľa úspechov v novom roku 2009, zdravia a splnenie aspoň niektorých očakávaní. Dodávam, ako možno každoročne, aj chuť stretávať sa, čo je vlastne aj jednou zo základných posolstiev vedeckých spoločností.

Tento rok je pre našu spoločnosť SPS, ale i pre celú psychologickú obec, zvlášť významný, budeme mať možnosť pripomenúť si niekoľko významných výročí. Predovšetkým to budú obľúbené Psychologické dni (27. PD), ktoré organizujeme opäť na Slovensku a budú v priestoroch Fakulty sociálno-ekonomických vied UK v Bratislave. Celé podujatie je venované významnému životnému výročiu, 80.narodeninám Prof. PhDr. Damiána Kováča, DrSc. Súčasťou podujatia bude Valné zhromaždenie SPS pri SAV, ktoré sme sa, ako možno viete, dvakrát neúspešne pokúšali realizovať, žiaľ nikdy sa nás nezišiel potrebný počet na to, aby sme podľa stanov mohli doriešiť niektoré závažné veci (napr. určenie členského v novej mene, doplnky stanov spoločnosti a iné). Verím, že sa stretneme v dostatočnom počte a budeme môcť tieto náležitosti dať do poriadku.

V neposlednom rade si pripomenieme aj 50. výročie založenia našej Slovenskej psychologickéj spoločnosti pri SAV, takže dôvodov na oslavy máme dostatok a srdečne vás všetkých, členov i nečlenov spoločnosti, všetkých psychológov Slovenska pozývame. Okrem vedeckej a odbornej časti, súčasťou bude aj spoločenské stretnutie.

*Ivan Sarmány-Schuller
Predseda SPS pri SAV*

Bratislava marec 2009

PRIPRAVOVANÉ AKCIE

SLOVENSKÁ PSYCHOLOGICKÁ SPOLOČNOSŤ PRI SAV

A

ČESKOMORAVSKÁ PSYCHOLOGICKÁ SPOLEČNOST

Vás pozývajú na

27. Psychologické dni

„Preneny psychológie v európskom priestore“

Venované 80. narodeninám Prof. PhDr. Damiána Kováča, DrSc.

Bratislava, 9. - 11. september 2009

Fakulta sociálnych a ekonomických vied Univerzity
Komenského, ul. Odbojárov 10/A, Bratislava

Zvolená téma chce reflektovať najnovšie trendy v rôznych oblastiach psychológie v kontexte európskeho spoločenstva, do ktorej slovenská aj česká psychológia patria. Výbor SPS pri SAV pozýva všetkých kolegov najmä s príspevkami, ktoré sa budú zameriavať na analýzu súčasných trendov u nás a vo svete v rámci jednotlivých oblastí psychológie. Organizátori plánujú v súlade s celkovej témou podujatia sekcie s názvom **Vzdelávanie v psychológii, Etika psychologického výskumu a praxe, Nové trendy v psychodiagnostike**. Na tieto sekcie sa možno prihlásiť zaregistrovaním abstraktu. Ako po iné roky, možno prihlásiť príspevky a postery aj na iné témy psychologickéj praxe a teórie. Konferencia je organizovaná pri príležitosti **80. narodenín Prof. PhDr. Damiána Kováča, DrSc.**, významného predstaviteľa slovenskej psychológie, bývalého predsedu Slovenskej psychologickéj spoločnosti pri SAV a riaditeľa Ústavu experimentálnej psychológie SAV.

Satelitné podujatia

Súčasťou podujatí Psychologických dní 2009 budú **Metodologický seminár** (9.9.2009 o 9.00) a Valné zhromaždenie členov SPS pri SAV (10.9.2009 o 11.00). Na Metodologický seminár je nutné zaregistrovať sa osobitne, na Valnom zhromaždení sa môžu zúčastniť členovia SPS pri SAV aj bez registrácie na konferenciu Psychologické dni 2009. Informácie sú uvedené ďalej.

Registrácia

Registrácia účastníkov na konferenciu sa bude realizovať výlučne cez on-line internetový formulár, ktorý je dostupný zo stránky SPS pri SAV www.psychologia.sav.sk/spa pod odkazom Psychologické dni 2009.

Termín online prihlásenia vrátane podania abstraktu pre aktívnych účastníkov je 15. jún 2009. Po tomto termíne nebudú môcť byť prihlášky akceptované

Konferenčný poplatok

Pre členov SPS pri SAV a ČMPS je konferenčný poplatok 25 Eur (pri prezentácii je potrebné preukázať sa dokladom o zaplatení členského na rok 2009), pre ostatných účastníkov 40 Eur. Konferenčný poplatok je nutné uhradiť v hotovosti pri registrácii. Konferenčný poplatok slúži na pokrytie organizačných nákladov podujatia a zborník príspevkov. Dôchodcovia a študenti môžu platiť zníženú sumu 5 Euro bez nároku na konferenčný zborník, v prípade záujmu o zborník treba uhradiť plný konferenčný poplatok.

Ubytovanie

Organizátori podujatia nezabezpečujú ubytovanie účastníkom. Každý účastník si ubytovanie rezervuje individuálne. Zoznam ubytovacích zariadení rôznej cenovej hladiny je dostupný napr. na stránke www.visit.bratislava.sk.

Priebežné informácie o konferencii budú zverejňované na stránke Slovenskej psychologickkej spoločnosti pri SAV www.psychologia.sav.sk/sps. Prípadné ďalšie otázky môžete adresovať na e-mailovú adresu SPS pri SAV sps@savba.sk.

POKYNY

pre aktívnych účastníkov 28. Psychologických dní, Bratislava, 9.- 11. september 2009

1. Ústna prezentácia

Maximálny čas pre ústnu prezentáciu je 15 minút vrátane diskusie, u vyžiadaných prednášok 30 minút. V prípade neúčasti prezentujúcich z danej sekcie je možné prezentáciu rovnomerne predĺžiť.

2. Postery

Prezentácia posterov sa uskutoční počas posterovej sekcie. Povinnosťou každého prezentujúceho autora je byť počas celého času sekcie prítomný pri svojom poster. Neprítomnosť autora sa bude považovať za neodprezentovanie príspevku a takýto príspevok nebude v zborníku publikovaný. Maximálny rozmer posteru je 90x120 cm.

3. Zborník

Príspevky (**výlučne len prezentované**) budú publikované v recenzovanom zborníku z 26. Psychologických dní 2009, ktorého vydanie je naplánované na rok 2010. Autori odovzdajú príspevok elektronickej forme pri registrácii. **Príspevky dodané po tomto termíne nebudú akceptované. Maximálny rozsah príspevku do zborníku je 5 strán** naformátovaných dole uvedeným spôsobom (u vyžiadaných prednášok 10 strán) vrátane tabuliek (tabuľky a grafy žiadame dodať vo formáte A5), grafov, zoznamu literatúry a iných príloh. **Editori zborníka si vyhradujú právo neverejniť príspevok, ktorý prekračuje uvedený rozsah, nespĺňa formálne požiadavky vedeckého príspevku alebo bude vylúčený v recenznom konaní.**

Celý príspevok do zborníka musí byť písaný typom Times New Roman a musí mať nasledovnú formu:

- Názov – veľkými písmenami, bold, veľkosť písma 14
- Autor/i – priezvisko veľkými písmenami, krstné meno/á s veľkými začiatočnými písmenami, bold, veľkosť písma 12.
- Za menom autora/ov uviesť adresu pracoviska aj e-mailovú adresu
- Text príspevku – veľkosť písma 12, riadkovanie 1.5, okraje 2.5 cm zo všetkých strán
- Každý príspevok, v ktorom je citovaný zdroj informácie, musí mať aj zoznam použitej literatúry podľa normy (nie je možné na konci príspevku uvádzať napr. „literatúra je u autora a pod.).
- Všetky informácie budú priebežne prístupné na www.psychologia.sav.sk/sps

Príklad:

AKO POMÔČŤ PSYCHOLÓGOM V RANOM KAPITALIZME

Rudolf MRKVIČKA

Ústav pre lepší rozvoj človeka, Dolná 18, 425 87 Sabinov, email: mrkvicka@slovakia.sk

Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV

pozyva všetkých kolegov, doktorandov aj študentov psychológie a príbuzných odborov na

Metodologický seminár

ktorého cieľom je oboznámiť sa s aktuálnymi metodologickými problémami v oblasti realizácie psychologického výskumu.

Seminár sa uskutoční ako satelitné podujatie Psychologických dní 2009 dňa 9.9.2009 o9.00 do 12.00 v priestoroch Fakulty sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského na ul. Odbojárov 10/A v Bratislave. Súčasťou seminára budú prednášky s diskusiou dvoch významných slovenských výskumníkov a metodológov:

Doc. Mgr. Ladislav Timuľák, PhD.: Problémy skúmania psychologickkej intervencie.

Prof. PhDr. Viera Bačová, DrSc.: Kritériá kvality psychologického výskumu.

Seminár je platený nezávisle od konferenčného poplatku, poplatok za účasť na seminári je 8 Eur. Zaujemcovia o účasť na seminári sa musia registrovať prostredníctvom on-line formulára, ktorý slúži na registráciu účastníkov Psychologických dní 2009, ktorý je dostupný na stránke Slovenskej psychologickej spoločnosti www.psychologia.sav.sk/sps. Platbu za účasť na seminár prosíme uhradiť bankovým prevodom na č. účtu 0110805440/0900 do 30.júla 2009. K platbe pripojte poznámku „metodologický seminár“.

Krátko o prednášajúcich:

Doc. Mgr. Ladislav Timul'ák, PhD. pôsobí na School of Psychology Trinity College University of Dublin v Írsku, kde vedie magisterský a doktorský kurz poradenskej psychológie a zároveň na Katedre psychológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity. Jeho profesiovým záujmom je výskum v oblasti psychoterapie a poradenskej psychológie, je autorom mnohých publikácií v domácich aj zahraničných časopisoch (napr. Psychotherapy Research, Counselling and Psychotherapy Research) a autor niekoľkých knižných publikácií. V minulom roku mu vo vydavateľstve Sage Publication v Londýne vyšla monografia *Research in Psychotherapy and Counselling*.

Prof. PhDr. Viera Bačová, DrSc. je riaditeľkou Ústavu experimentálnej psychológie SAV od r. 2007. Predtým pôsobila na Katedre psychológie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity a na Spoločenskovednom ústave SAV v Košiciach. Metodologickým otázkam sa venovala a venuje ako výskumníčka, ako učiteľka psychologickéj(-kých) metodológie(-gií), tiež ako konzultantka záverečných prác študentov/-tiek. Do študijného programu odboru psychológia uviedla predmet *Kvalitatívny prístup v psychológii*. Psychologické skúmanie prezentuje ako disciplinované myslenie. V štúdiu publikovanej v *Československej psychológii* (Bačová, V.: *Ciele, kritériá a kvalita výskumu v psychológii*. ČP, 47, 2, 2003, 259-271) kritizovala súčasný metodologizmus v hlavnoprúdovej psychológii. Aj v iných prácach polemicky nastoľuje pohľad na normy realizácie psychologických výskumov (do ktorých metodologicky socializujeme študentov/-tky psychológie) ako na konštrukcie, ktorými stavíme a presadzujeme predstavy o tom, čo v psychológii je – a čo nie je – považované za vedecké.

Študentské psychologické dni 2009

9. ročník Medzinárodnej študentskej vedeckej a odbornej konferencie

10. ročník Celoslovenskej študentskej vedeckej a odbornej konferencie

A. Vyhlasovateľ

Študentské psychologické dni 2009 boli slávnostne vyhlásené dňa 5. 9. 2008 doc. PhDr. Máriou Bratskou, CSc. na 26. Psychologických dňoch v Olomouci po dohode výboru SPS pri SAV s výborom ČMPS a vedením Katedry pedagogické a školní psychologie Pedagogickej fakulty Karlovy univerzity v Prahe.

B. Poslanie a ciele

- zvýšiť motiváciu študentov riešiť odbornú psychologickú problematiku;
- porovnať úroveň kvality odbornej a vedeckej činnosti študentov na katedrách psychológie jednotlivých vysokých škôl na Slovensku, Morave a v Čechách;
- umožniť študentom prostredníctvom osobných kontaktov výmenu informácií a skúseností nielen z vedeckej a odbornej činnosti, ale aj zo zamerania plánov výučby a priorit na jednotlivých vysokých školách na Slovensku, Morave a v Čechách;
- systematickou prácou so študentmi v rámci vedeckej a odbornej činnosti zvýšiť úroveň výučby na katedrách psychológie jednotlivých vysokých škôl;
- podnietiť záujem študentov o kooperáciu a zdravú konkurenciu v odbornej a vedeckej činnosti, ktorá vyúsťuje do pravidelného každoročného organizovania študentských dní s medzinárodnou účasťou študentov aj z ďalších krajín, pričom organizačné zabezpečenie akcie postupne vo väčšej miere preberajú študenti a doktorandi katedier psychológie.

C. Dátum a miesto konania

Študentské psychologické dni 2009 (ďalej ŠPD 2009) sa uskutočnia 23. – 24. apríla 2009 na Katedre pedagogické a školní psychologie, Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Prahe, Myslíkova 7, Praha 1.

D. Podmienky pre prihlásenie súťažných prác

- Za každú katedru môžu byť do súťaže nominované 2 súťažné práce. Autorom/kou súťažnej práce môže byť študent/ka ktoréhokoľvek ročníka bakalárskeho alebo magisterskeho programu, prípadne dvojica študentov.
- Do súťaže sú nominované víťazné práce z katedrových kôl ŠVOČ. Ak katedra súťaž neusporiadala, stanoví iný postup pre výber prác do celoslovenskej a medzinárodnej súťaže (informáciu o spôsobe výberu prác zverejní).
- Keď je katedrové kolo súťaže rozdelené na bakalársku a magisterskú časť, nominuje sa víťazná práca za každú sekciu. V prípade jednotnej súťaže, katedra vyšle 2 víťazné práce bez ohľadu na stupeň štúdia.
- Medzinárodné kolo súťaže bude rozdelené na dve sekcie - bakalársku a magisterskú. V každej sekcii budú samostatne vyhlásené víťazné práce.
- Bakalárskej sekcii sa zúčastnia študenti/ky, ktorí v tomto čase študujú bakalársky stupeň štúdia alebo 1. až 3. ročník päťročného magisterskeho štúdia. V magisterskej sekcii súťažia študenti/ky, ktorí práve študujú nadväzujúce magisterské štúdium alebo 4. a 5. ročník päťročného magisterskeho štúdia. Pre zaradenie do sekcii je určujúci aktuálny ročník štúdia.

- Spolu s medzinárodným kolom súťaže sa uskutoční aj celoslovenské kolo ŠPD 2009. Jeho pravidlá pre hodnotenie sa zhodujú s medzinárodnými pravidlami. Poradie víťazných prác bude určené na základe počtu bodov, ktoré získajú súťažné práce v medzinárodnom kole. Následne, ale budú vyhlásené 3 víťazné práce bez rozdelenia na bakalársku a magisterskú sekciu.

E. Organizácia

Do 31. 12. 2008

- Prihlásenie sa jednotlivých katedier a nahlásenie kontaktnej osoby organizátorom.

Do 31. 1. 2009

- Diskusia o kritériách pre hodnotenie súťažných prác.

Do 27. 3. 2009

- Organizácia katedrových kôl študentskej vedeckej a odbornej činnosti jednotlivými katedrami a nominácia dvoch najlepších katedrových prác na medzinárodné kolo a tým súčasne aj na celoslovenské kolo ŠVOK v Prahe (tie isté práce súťažia v oboch kolách).
- Nahlásenie počtu súťažných prác a mien ich autorov, zaslanie abstraktov. Súčasťou súťažnej práce je abstrakt v rozsahu maximálne 1000 znakov v českom / slovenskom jazyku a tiež jeho anglická verzia.
- Nominácia porotcov za jednotlivé katedry – oznámenie mena a kontaktu na porotcu organizátorom.

Do 3. 4. 2009

- Zaslanie plnej verzie súťažných prác v ich elektronickej verzii (vo formáte pdf) na adresu irena.smetackova@pedf.cuni.cz (maximálny rozsah 40 normostrán, bez príloh; 1 normostrana = 1800 znakov).
- Zaslanie plnej verzie súťažných prác v ich vytlačenej podobe na adresu Katedra pedagogické a školní psychologie Pedagogické fakulty UK, Myslíkova 7, 110 00 Praha 1.

Do 22. 4. 2009

- Rozposlanie prác jednotlivým porotcom (hneď po doručení od katedier).
- Posudzovanie písomných prác porotcami z jednotlivých katedier. a vypracovanie posudkov z jednotlivých katedier.

23. – 24. 4. 2009

- Študentské psychologické dni 2009, 10. Celoslovenské kolo ŠVOK a 9. Medzinárodné kolo ŠVOK, v Prahe, pod organizačným patronátom Katedry pedagogické a školní psychologie Pedagogické fakulty UK.

- Spracovanie, vydanie a rozoslanie zborníkov formou CD ROM zo Študentských psychologických dní 2009, 10. Celoslovenského kola ŠVOK, 9. Medzinárodného kola ŠVOK

PhDr. Irena Smetáčková, PhD.
Odborný a organizačný garant ŠPD 2009

Doc. PhDr. Mária Bratská, CSc.
Podpredsedníčka SPS pri SAV
a gestorka ŠPD

Kontakt:

Katedra pedagogické a školní psychologie
 PF UKMyslíkova 7, 110 00 Praha 1
 e-mail: irena.smetackova@pedf.cuni.cz

SPS pri SAV
 Ústav experimentálnej psychológie SAV
 Dúbravská cesta 9, 813 64 Bratislava
 e-mail: madabra@stonline.sk

Sekcia psychológie zdravia SPS pri SAV
Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.,
Kancelária WHO na Slovensku
Ministerstvo zdravotníctva SR
SAVEZ & KISH Košice
Katedra psychológie VŠ Z a SP sv. Alžbety Bratislava

Vás pozývajú na

4. Celoslovenskú konferenciu s medzinárodnou účasťou

Psychológia zdravia 2009

Uskutoční sa dňa **13.mája 2009**, t.j. v stredu, o 9.00 hod.
 v Kongresovej sále MZ SR, Limbová 2, Bratislava-Kramáre

Záujemcovia o aktívnu účasť sa môžu prihlásiť na nižšie uvedenej adrese do

25.apríla 2009

Tematické okruhy:

- Psychológia múdrosti a zdravie – psychológia zdravia a múdrosť
- Kvalita života
- Metodologické problémy výskumu v psychológii zdravia
- Rodové rozdiely v zdraví a chorobe
- Varia

Satelitným podujatím tejto konferencie bude samostatný blok, venovaný problematike psychológie zdravia na 3. medzinárodnej konferencii SAVEZ v Košiciach, v dňoch 21.- 22.5.2009.

Tešíme sa na stretnutie s Vami

Organizačný výbor

Kontaktná adresa: *PhDr. D. Selko, CSc., MPH*

Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.

Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava

Tel: 02/59320 237 resp. 02/32321 237;

e-mail: selko@nusch.sk

Študentská vedecká konferencia 2009 na KP FIF UK

27. 3. 2009 na Katedre psychológie Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave súťažili študenti o najlepšiu študentskú vedeckú prácu.

Konferenciu otvorila v mene vedenia katedry PhDr. Gabriela Herényiová, PhD. V úvodnom slove zástupkyňa vedúceho katedry psychológie pozitívne hodnotila úspešný priebeh dosiaľ organizovaných deviatich ročníkov ŠVOK. Predsedníčka hodnotiacej komisie doc. PhDr. Mária Bratská, CSc. privítala prítomných, predstavila členky hodnotiacej komisie, vyzdvihla odvedenú prácu autorov súťažných prác, pripomenula kritériá hodnotenia a vyzvala jednu z prítomných nesúťažiacich študentiek, aby vylosovala poradie prezentácií prác ŠVOČ.

Konferencie sa zúčastnili študenti a študentky bakalárskeho a magisterského štúdia KP FIF UK. Práce prezentovali ich autori v tomto poradí:

1. Jánošová Kristína: Vplyv skúseností a zručností na zapamätanie si šachových pozícií u šachistov
2. Křiváková Barbora: Program sebaobhajovania u žiakov s mentálnym postihnutím
3. Lumtzerová Eva: Závislosť výkonu v teste mentálnej rotácie od fázy ovariálneho cyklu a užívania hormonálnej antikoncepcie
4. Somogyová Marta: Jedlo ako prostriedok emočnej regulácie
5. Hajdúk Michal: Fandím, teda som chuligán? Sonda do problematiky správania sa a prežívania futbalových fanúšikov na Slovensku
6. Blaho Radoslav: „Tomu neverím, to fakt?!“ Sociálnopsychologické aspekty vzniku a šírenia fámy
7. Faithová Michaela – Mikuličková Pavlína: Kradne IQ snahy o sociálne vzťahy? Interpersonálne vzťahy intelektovo nadaných detí

Študenti prezentovali výsledky svojich prác počas pätnástich minút, potom nasledovala 10 minútová diskusia. V nej najskôr uvádzali otázky a námety súťažiaci študenti a po nich sa ku každej práci vyjadrili členovia hodnotiacej komisie.

Zloženie hodnotiacej komisie: predseda: doc. PhDr. Mária Bratská, CSc. – gestorka ŠVOK na KP FIFUK; členovia: PhDr. Gabriela Herényiová, PhD.; Mgr. Lucia Hubinská; Mgr. Daniela Moskaľová; Mgr. Ľubomíra Stanková.

Pred ukončením rokovania, po krátkej porade, hodnotiaca komisia určila poradie najlepších prác na prvých troch miestach: 1. miesto - Faithová Michaela – Mikuličková Pavlína: Kradne IQ snahy o sociálne vzťahy? Interpersonálne vzťahy intelektovo nadaných detí; 2. miesto - Hajdúk Michal: Fandím, teda som chuligán? Sonda do problematiky správania sa a prežívania futbalových fanúšikov na Slovensku; 3. miesto - Blaho Radoslav: „Tomu neverím, to fakt?!“ Sociálnopsychologické aspekty vzniku a šírenia fámy.

Na záver konferencie predsedníčka hodnotiacej komisie oznámila poradie víťazných prác, odovzdala všetkým aktívnym účastníkom odborné knihy a DVD-čka, poďakovala členom komisie za cenné podnety, pripomienky a námety uvedené v diskusii, ako aj všetkým súťažiacim študentom za kvalitné prezentácie a vecnú argumentáciu a taktiež kolegyniam Mgr. Lucii Hubinskej; Mgr. Daniele Moskaľovej a Mgr. Lubomíre Stankovej za zabezpečenie techniky, aj občerstvenia pre účastníkov konferencie. Členovia hodnotiacej komisie zažehľali autorom prác veľa tvorivých síl pri ďalšom spracovaní skúmaných tém a úspechov v odbornom osobnostnom raste. Autorom prvých dvoch postupujúcich víťazných prác zapriali úspešnú reprezentáciu na 9. ročníku medzinárodnej a 10. ročníku celoštátnej konferencie ŠVOČ, ktoré sa uskutočnia 23. – 24. 4. 2009 na Katedre pedagogickej a školní psychológie PF KU v Prahe.

Mária Bratská

IV. Medzinárodná konferencia doktorandov odborov Psychológia a Sociálna práca na FSVaZ v Nitre

V rámci rozvoja vzájomnej spolupráce medzi študentmi doktorandského štúdia sa dňa 3. apríla 2009 pod záštitou prof. PhDr. Evy Sollárovej, CSc. uskutočnila v poradí IV. Medzinárodná konferencia doktorandov odborov Psychológia a Sociálna práca, ktorú organizovala Katedra psychologických vied a Katedra sociálnej práce a sociálnych vied FSVaZ UKF v Nitre. Konferencie sa zúčastnilo 65 doktorandov psychológie a sociálnej práce zo Slovenska (Bratislava, Prešov, Nitra) a z Čiech (Praha, Ostrava, Olomouc, České Budejovice, Brno, Zlín). Prítomných privítala dekanka FSVaZ UKF v Nitre prof. Eva Sollárová, CSc. Program pokračoval vyžiadanými prednáškami PhDr. Ivana Sarmány-Schullera, CSc. na tému „Rozhodovanie ako aktuálny problém v súčasných výskumoch“ a Doc. PhDr. Luby Pavelovej, PhD. na tému „Perspektívy sociálnej práce v oblasti závislostí“.

Rokovania prebiehali v piatich sekciách. V sekciách psychológie odzneli príspevky z oblasti psychológie osobnosti, diagnostiky, psychoterapie, klinickej, pedagogickej a školskej psychológie.

Za organizačný tím vyslovujeme potešenie zo zvyšujúceho sa záujmu doktorandov o oblasť výskumu, ktorá je základom pre vzdelanostnú spoločnosť a zároveň vyslovujeme nádej, že stretnutia doktorandov v Nitre zostanú neoddeliteľnou súčasťou vedeckého života na Slovensku. Poďakovanie patrí všetkým našim priaznivcom vrátane SPS, ktorá podujatie odborne i finančne podporila.

*Za organizačný výbor:
Doc. PhDr. Marta Popelková, PhD.
PhDr. Lubomír Čornák, PhD.*

Univerzita Komenského v Bratislava
Filozofická fakulta
Katedra psychológie

818 01 Bratislava 16, Gondova 2, P.O. Box 1
tel: 02/5296 2129, 02/59339 418, fax: 02/5296 2129
e-mail: kpsych@fphil.uniba.sk, web: <http://www.fphil.uniba.sk/~katedry>

Dovoľujeme si Vás pozvať na medzinárodnú konferenciu

Osobnosť v kontexte kognícií, emocionality a motivácií II.,

*ktorá sa uskutoční pri príležitosti 50. výročia založenia Katedry
psychológie*

26. a 27. novembra 2009 v Bratislave.

Cieľom konferencie je obohatiť náš vzájomný pohľad na súčasný stav teoretického a aplikovaného psychologického výskumu na Slovensku a prepojenie teórie a praxe z aspektu experimentálnych a empirických skúseností.

Termín: 26. a 27. november 2009

Miesto: Filozofická fakulta UK v Bratislave

Konferencia je otvorená pre širokú odbornú verejnosť, najmä pre pracovníkov univerzít a výskumných ústavov. Aktívna účasť je možná v pléne, alebo v posterovej sekcii. Odprezentované príspevky a postery budú recenzované a publikované v zborníku Psychologica.

Konferencia bude tiež príležitosťou zaspomínať si na výučbu a výskum na najstaršej Katedre psychológie v SR v minulosti a na stretnutia s bývalými kolegami – našimi učiteľmi.

Tešíme sa na Vašu účasť !

Dôležité termíny:

30. jún 2009

– zaslanie prihlášky a abstraktu o rozsahu 60 – 80 slov, spolu s kľúčovými slovami príspevku. Uvítame, ak od Vás dostaneme aj abstrakt v anglickom jazyku. Prihlášku môžete nájsť na webovej adrese <http://kpsych.fphil.uniba.sk> a vyplnenú ju zasielajte na adresu: konferencia50@fphil.uniba.sk.

30. júl 2009 – zaslanie potvrdenia o zaplatení konferenčného poplatku 20 Eur na číslo účtu: 7000083100/8180, VS=05, poplatok je však možné uhradiť aj v prvý deň konania konferencie – avšak vo výške 25 Eur.
30. september 2009 – rozposielanie presného harmonogramu konferencie a organizačných pokynov akceptovaným účastníkom.
26. november 2009 – odovzdanie príspevkov v elektronickej forme o rozsahu max. 14 000 znakov (vrátane medzier) vo formáte MS Word pre publikovanie v zborníku Psychologica.

Organizačný výbor konferencie:

PhDr. Daniela Čechová, PhD.
PhDr. Ľubica Konrádová, PhD.
PhDr. Barbora Mesárošová, PhD.
PhDr. Milica Schraggeová, PhD.
PhDr. Hana Smitková, PhD.
PhDr. Barbora Váryová, PhD.

Kontaktné adresy:

e-mail: konferencia50@fphil.uniba.sk
poštová adresa: Katedra psychológie FIF UK
Organizačný výbor konferencie
Gondova 2
P. O. BOX 1
818 01 Bratislava 16

Aktuálne informácie ohľadom konferencie sú dostupné na
<http://kpsych.fphil.uniba.sk>

PCA Inštitút Ister ponúka víkendový seminár v dňoch 12. – 14. jún 2009

„Facilitácia kontaktu a podporujúcej interakcie“

Ľudia pracujúci v pomáhajúcich profesiách skôr či neskôr získavajú vo svojej praxi skúsenosť, že zvládnutie všedného dňa v rámci interakcie s klientmi, ktorí vykazujú rušivé resp. zaťažujúce formy správania, je často narušované problémami spojenými s konfliktmi. Väčšinou sú to konflikty ako odmietanie spolupráce, agresivita, násilie, ale tiež nadmerná pasivita či rezignácia a pod.

Okrem bio-psycho-sociálnych faktorov, ako sú orgánové poškodenia, poruchy osobnosti či spoločenská nezačlenenosť, môžeme za jednu z hlavných príčin vzniku rušivých/zaťažujúcich foriem správania považovať obmedzený kontakt človeka k sebe a k okolitému svetu. Tak isto aj interakciu, ktorá spochybňuje jeho hodnotu ako osoby s vlastnou životnou históriou a s právom na sebaurčenie a na rešpekt zo strany druhých ľudí. Túto súvislosť doložili svojimi výskumami C. Rogers, tvorca na človeka zameraného prístupu (Person Centered Approach) a G. Prouty, tvorca metódy nadväzovania a posilňovania kontaktu (Pre-therapy).

Ak je vo všednom dni vedome a systematicky praktizovaná facilitácia kontaktu a podporujúca interakcia, tak môže vytvoriť pozitívne pôsobiacu atmosféru. Tá zase zvýši prežívanú kvalitu klientovho života a tým prispieva ku zníženiu výskytu rušivých a zaťažujúcich elementov v jeho správaní. Vďaka tomu sa zvýšia šance, že aj facilitujúci profesionál sa bude vo svojej práci cítiť lepšie, lebo zažije pri plnení svojich úloh menej konfliktov a problémov.

Pre ľudí pracujúcich v pomáhajúcich profesiách sú teoretické a praktické zásady na človeka zameraného prístupu neoceniteľnou pomôckou v každodennej práci so svojimi klientami. Účelom tohto semináru ju priblížiť tieto základné aspekty prístupu v kontexte zvládania bežných nárokov života..

Príhlášku na seminár posielajte do 12. mája 2009

na adresu:

PCA Ister, Podjavorinskej 11, 811 03 Bratislava, alebo mailom: lygia.batovska@gmail.com

Miesto konania: Liga za duševné zdravie, Ševčenkova 21, Bratislava

Začiatok: 12.6. –piatok 2009 o 15.hod

Koniec: 14.6. o 12 hod

**Seminárny poplatok vo výške 65,00 EUR prosíme zaplatiť na č.účtu 176836012/0200
do 5. júna 2009**

KS:0308

VS:120609

Lektori

Prof. Dr. Peter Ondráček, pedagóg a psychológ, externý spolupracovník PCA Inštitútu Ister, profesor didaktiky a metodiky špeciálnej pedagogiky na evanjelickej odbornej vysokej škole v Bochumi (SRN), poradca a terapeut v na osobu zameranom prístupe (PCA)

PhDr. Lýgia Bátorová, klinický psychológ a psychoterapeut v Neštátnej psychologickej ambulancii. Kmeňový interný člen tímu a facilitátor PCA Inštitútu Ister.

**3. konferencia SAVEZ s medzinárodnou účasťou
21. - 22. 5. 2009, Košice**

**Zdravie vo všetkých politikách
Health in all policies**

SAVEZ, Trieda SNP 3, 040 11 Košice

Ciele konferencie

Zdravie vo všetkých politikách – hlavná téma 3. konferencie SAVEZ zdôrazňuje skutočnosť, že zdravie je výsledkom mnohých rozhodnutí uskutočnených aj nad rámec zdravotnej starostlivosti. Zdravie je vytvárané v prostredí nášho každodenného života a je podmienené takými faktormi ako životný štýl, vzdelanie a gramotnosť, príjem a spoločenské postavenie, pracovné podmienky, sociálne a fyzické prostredie. Hlavným cieľom konferencie je predstaviť a diskutovať o tých determinantoch zdravia, ktoré vplyvajú na zdravie populácie a sú regulované inými sektormi ako sektorom zdravotníctva. Konferencia by zároveň chcela prispieť k zlepšeniu komunikácie sektoru zdravotníctva s inými sektormi a podporiť také smery ich vzájomnej spolupráce, ktoré prispievajú k zlepšeniu zdravia populácie.

Miesto konania: Košice, Slovenská republika

Termín konania: 21. - 22. máj 2009

Konferenčný poplatok: nečlenovia SAVEZ 25,00 Eur, členovia SAVEZ 17,50 Eur, študenti 10,00 Eur

Konferenčný poplatok zahŕňa základné materiály, CD zborník, studené obedy a slávnostnú recepciu.

Cestovné a ubytovacie náklady si hradia účastníci konferencie sami.

V mene organizačného výboru MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.

V mene vedeckého výboru Mgr. Iveta Rajničová Nagyová, PhD. a doc. RNDr. Gabriel Guliš, PhD.

Hlavní prednášajúci a ďalší zahraniční hostia

- MARCIA DAVIDSON / University of Utah, USA
- JITSE P. van DIJK / University of Groningen, Holandsko
- GABRIEL GULIŠ / University of Southern Denmark, Dánsko
- ROBERT GRIEBLER / Ludwig Boltzmann Institute for Health Promotion Research, Rakúsko
- JOHAN W. GROOTHOFF / University of Groningen, Holandsko
- KVETOSLAVA REPKOVÁ / Stredisko pre štúdium práce a rodiny, SR
- DARINA SEDLÁKOVÁ / Kancelária Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku, SR

Slovenská
adlerovská
spoločnosť

Ožvoldíkova 11
841 02 Bratislava
Tel.: 0905 269 537
www.alfredadler.sk
adler.sk@gmail.com

Pozvánka na

Adlerovské letné stretnutia

5. ročník

Analyza a terapia sexuálnych problémov a dysfunkcií v adlerovskom poradenstve

Termín: 4. – 7. júl 2009

Miesto: Drienica, hotel Šomka** (kapacita 45 lôžok)

Lektor: Samuel Schürer, Švajčiarsko

Na letnej škole sa bude preberať pohľad individuálnej psychológie A. Adlera na sexualitu a intimitu. Cieľom bude predstaviť, akú spojitosť majú sexuálne problémy a dysfunkcie s biografiou, životným štýlom a súkromnou logikou jednotlivca. Účastníci sa dozvedia, ako porozumieť orgánovej dialektike sexuálnych dysfunkcií a za patologickým sexuálnym správaním identifikovať osobné ciele jednotlivca. Budú demonštrované rozličné analytické a terapeutické metódy, ktoré môžu klientom pomôcť v zdravom fungovaní v ich sexuálnom a intímnom živote. Špeciálny dôraz bude kladený na sexuálne fantázie, ktoré možno integrovať do analýzy klientovho životného štýlu. Účastníci budú mať možnosť diskutovať prípady z vlastnej praxe. Letná škola je otvorená pre odborníkov i laikov.

Tematické okruhy:

- Sexualita/intimita ako životná úloha.
- Biografické/rodinné vplyvy k sexuálnym postojom a správaniu.
- Pôvod sexuálnych porúch: organické dispozície, city menejcnosti a nadmernej kompenzácie a pod.
- Rozličné formy sexuálnych dysfunkcií a sexuálnych deviácií.
- Terapeutické ciele pre klientov so sexuálnymi problémami.
- Typické prípady sexuálnych porúch a problémov z párového poradenstva.
- Techniky analýzy v individuálnom poradenstve (rané spomienky, sny), párovom poradenstve (porovnanie self každého partnera, partnerská analýza, dotazníky).
- Význam sexuálnych fantázií a ich analýza.
- Techniky na zlepšenie sebahodnoty a sexuálnej identity klientov.

Podujatie je súčasne príležitosťou nadviazať alebo obnoviť profesionálne i osobné sociálne kontakty, spojiť získavanie poznatkov s oddychom v krásnom horskom prostredí na severe východného Slovenska, 5 km od Sabinova.

Cena: 70 € člen Slovenskej adlerovskej spoločnosti; 85 € ostatní záujemcovia
40 € adolescent a dieťa od 8 r. v programe (starostlivosť vo forme campu)

Prihlášky: Prihlásiť sa môžete na adrese adler.sk@gmail.com, ak súčasne uhradíte účastnícky poplatok na č. ú. : 2629741075/1100. Celodenná strava a ubytovanie (90 €) sa hradí na mieste.

Srdečne Vás pozývame !

PREHLAD KONFERENCEŇNÝCH PODUJATÍ

Vo svete

- **12 -15. máj 2009**
12th Biennial Conference of the European Association for Research on Adolescence

Vilnius, Litva,

<http://www.eara2010.eu/>

- **8-11. jún 2009**

3rd International Conference on Psychology (Athens Institute for Education and Research)

Atény, Grécko

<http://www.atiner.gr/docs/Psychology.htm>

- **21-24. máj 2009**
21st Annual Convention, Association for Psychological Science

San Francisco, California, USA

<http://www.psychologicalscience.org/convention/>

- **11-13. jún 2009**

Canadian Psychological Association (CPA) Annual Convention

Montreal, Quebec, Kanada

www.cpa.ca

- **3-4. jún 2009**
Inaugural International Conference of Italian and Italian-American Psychologists

Palermo, Sicily, Taliansko

Information: marsella@hawaii.edu;

egmessina@aol.com;

zim@psych.stanford.edu

- **18-21. jún 2009**

First World Congress on Positive Psychology

Philadelphia, Pennsylvania, USA

www.ippanetwork.org

- **4-6. jún 2009**
39th Annual Meeting of the Jean Piaget Society

Park City, Utah, USA

<http://www.piaget.org>

- **21-25. jún, 2009**

11th World Congress of Psycho-Oncology

Viedeň, Rakúsko

www.ipos-society.org

- **24-27. jún 2009**
40th International Meeting of the Society for Psychotherapy Research
Santiago, Chile
www.psychotherapyresearch.org

- **25-28. jún 2009**
8th Industrial and Organizational Psychology Conference (IOP)
Sydney, Austrália
www.oipconference.com.au

- **28. jún-2. júl 2009**
XXXII Interamerican Congress of Psychology
Guatemala, GUATEMALA
www.sip2009.org

- **4-8. júl 2009**
International Council of Psychologists
Mexico City, Mexiko
www.icpweb.org

- **7-10. júl 2009**
11th European Congress of Psychology
Oslo, Nórsko
www.ecp2009.no

- **9-11. júl 2009**
Southeast Asia Psychology Conference 2009 (SEAP2009)
Sabah, Malajzia
www.ums.edu.my/conferences/SEAP2009

- **14-17. júl 2009**
32nd Annual Scientific Meeting of the International Society of Political Psychology
Dublin, Ireland
<http://ispp.org/meet.html>

- **6-9. august 2009**
117th Annual Convention of the American Psychological Association
Toronto, Kanada
www.apa.org/convention

- **18-22. august, 2009**
XIVth European Conference on Developmental Psychology
Vilnius, Litva
<http://www.ecdp2009.com>

- **27-30. august 2009**
17th ANNUAL MEETING, European Society for Philosophy and Psychology
Budapešť, Maďarsko
<http://web.ceu.hu/phil/espp09>

- **2-5. september 2009**
19th Conference of the European Association of Psychology and Law (EAPL)
Sorrento, Taliansko
www.sara-cesvis.org/

- **2-6. september 2009**
2009 World Congress of the World Federation for Mental Health
Atény, Grécko
www.wmhc2009.com

- **13-16. september 2009**
14th Biennial Conference of the International Graphonomics Society 2009
Dijon, Franúzsko
www.graphonomics.org/igs2009/

- **16 - 18. september 2009**
2009 39th Annual Congress of EABCT
Dubrovnik, Chorvátsko
<http://eabct2009.org/>

- **23-26. september 2009**
23rd Annual Conference of the European Health Psychology Society
Pisa, Taliansko
<http://www.ehpspisa09.unipi.it>

- **10-12. október 2009**
18th International Congress "Prevention - Early Dialogue"
Heidelberg, Nemecko
URL: www.isppm.de

- **22-24. október, 2009**
6th European Congress on Violence in Clinical Psychiatry
Stockholm, Švédsko E
<http://www.oudconsultancy.nl/stockholmmail/>

- **30. október -1. november 2009**
South-East European Regional Conference of Psychology
Sofia, Bulharsko
<http://rcp2009.wordpress.com>

- **5.-8. november, 2009**
Work Stress and Health 2009:
Global Concerns And Approaches
San Juan, Portoriko
<http://www.apa.org/pi/work/wsh.html>

- **11.-14. december 2009**
Eighth Biennial Conference of the Asian Association of Social Psychology
New Delhi, India
URL: <http://web.iitd.ac.in/~caasp09/>

Na Slovensku a v Čechách

- **13. mája 2009**

Psychológia zdravia 2009

Bratislava

Kontakt: selko@nusch.sk

- **21. - 22. mája 2009**

Zdravie vo všetkých politikách

3. konferencia SAVEZ s medzinárodnou účasťou

SAVEZ, Trieda SNP 3, 040 11 Košice

- **9.-11. septembra 2009**

Psychologické dni 2009

„Premeny psychológie v európskom priestore“

Bratislava

www.psychologia.sav.sk/sps

- **16. - 18. septembra 2009**

Sociální procesy a osobnost 2009

„Člověk na cestě životem: rizika, výzvy, příležitosti.“

Miesto: Zámek Třešť, Česko

- **26. a 27. novembra 2009**

Osobnosť v kontexte kognícií, emocionality a motivácií II.,

Bratislava, FiF UK

<http://kpsych.fphil.uniba.sk>

POSLANIE A SLUŽBY SYSTÉMU REGIONÁLNYCH PORADNÍ PRE POMOC OBETIAM NÁSILIA A TRESTNÝCH ČINOV (PON Bratislava)

K histórii a charakteristike organizácie

Organizáciu Pomoc obetiam násilia - Victim Support Slovakia (PON) tvorí celoslovenský systém regionálnych poradní pre pomoc obetiam a svedkom trestných činov, domáceho násilia, dopravných nehôd, katastrof a nešťastných udalostí. Organizácia bola založená v roku 1999, a to po troch rokoch realizácie pilotného projektu poradne pre obe trestných činov. Prvá poradňa pre obe v SR vôbec začala pracovať v septembri 1997, v rámci projektu PHARE-LIEN ASE. Dobrovoľníci, podieľajúci sa na realizácii tohto projektu, založili v roku 1999 občianske združenie Pomoc obetiam násilia, ktoré postupne rozširovalo svoje aktivity kvantitatívne (počtom poradní) aj kvalitatívne (profesionalizáciou svojich služieb).

Od roku 2000 je PON členom Európskeho fóra služieb obetiam a od roku 2003 je sieťovou celoslovenskou organizáciou s pobočkami vo všetkých krajských mestách a Poprade. Jednotlivé pracoviská sa etablovali podľa štruktúry štátnej správy. Od septembra 1997 pracuje poradňa v Bratislave, od októbra 2001 poradňa a centrum prevencie v Žiline, od júna 2002 v Košiciach, od júla 2002 v Trnave, od januára 2003 v Banskej Bystrici, Prešove, Nitre a Trenčíne. V roku 2002 bola dobudovaná sieť poradní v krajských mestách s celoštátnou telefonickou Linkou pomoci, ktorá poskytuje krízovú a informačnú službu. Vzhľadom na aktuálnu situáciu, podmienenú ekonomickou krízou a prideľovaním finančnej dotácie na zabezpečenie nevyhnutných podmienok pre fungovanie poradní, sú však niektoré pracoviská v súčasnosti v procese personálnych zmien resp. koncepcného riešenia. V celoslovenskom systéme poradenských služieb pôsobia odborne pripravení experti - dobrovoľníci (psychológovia, sociálni pracovníci, právnici), ktorí absolvovali základný výcvik, organizovaný občianskym združením Pomoc obetiam násilia v spolupráci s britskou partnerskou organizáciou Victim Support a francúzskym INAVEM.

Od začiatku svojej činnosti poradne PON poskytovali bezplatné psychologické a právne poradenstvo, realizované erudovanými odborníkmi, ktorí v tejto oblasti pracovali na dobrovoľníckej báze. Služby regionálnych poradní sú vyhľadávané a v rámci Slovenska ojedinelé. Okrem toho sú integrované v európskej sieti Victim Support Europe, v rámci ktorej sú zabezpečované aj služby pre cezhraničné obe (cudzích štátnych príslušníkov na Slovensku a slovenských občanov v zahraničí). PON realizuje vlastný program multiprofesiovej pomoci obetiam a ich rodinám, v rámci ktorého poskytujú individualizované služby klientom najmä právnici, psychológovia a sociálni pracovníci. Okrem bezplatných sociálnych, právnych a psychologických služieb a psychoterapie, poskytujú pracovníci PON aj špeciálne bezplatné služby ako sprevádzanie obetí na

vyšetrovanie a súdne procesy, práce v teréne, v spolupráci s partnerskými organizáciami a kompetentnými orgánmi štátnej správy zabezpečovanie krízového a azylového ubytovania a vytváranie sociálnej siete pre poškodených klientov.

Poslanie a služby PON

K základným pravidlám poskytovania služieb pomoci obetiam, na ktoré majú nárok všetky obeť trestných činov, patrí:

- (a) rovnaký prístup k službám pomoci obetiam;
- (b) pomoc poskytovaná vybratými a vyškolenými pracovníkmi;
- (c) služby pomoci sú pre užívateľa bezplatné;
- (d) služby sú dôverné;
- (e) osobná autonómia obetí, pokiaľ ide o prijímanie rozhodnutí;
- (f) nezávislosť služieb.

Základným poslaním pracovníkov poradní je:

(1) Zmierňovať následky násilia, trestnej činnosti, dopravných nehôd a iných nešťastí a napomáhať úsiliu, smerujúcemu k zmierneniu ich následkov, vrátane nepriaznivých dôsledkov, ktoré má poškodenie trestnou činnosťou na rôzne aspekty života obetí a ich blízkych;

(2) Poskytovať informácie, rady a nepenažnú pomoc obetiam násilia a trestnej činnosti;

(3) Pomáhať obetiam pri ochrane ich súkromia, fyzickej bezpečnosti a pri obnove ich psychickej pohody;

(4) Oboznamovať obyvateľstvo, štátne i neštátne inštitúcie v Slovenskej republike s problémami obetí násilia a trestnej činnosti a s možnosťami a prostriedkami prevencie;

(5) Iniciovat' zmeny v legislatíve a napomáhať zlepšeniu postavenia obetí v procese trestného konania a odškodnenia ich materiálnej a morálnej ujmy.

Kľúčovými hodnotami a štandardami služieb Pomoci obetiam násilia sú teda dôvernosť, nehodnotiaci prístup, nedirektívnosť, bezplatnosť, nezávislosť a pružnosť, rovnaká dostupnosť. Metodická supervízia činnosti poradní je zabezpečovaná centrom PON. Dodržiavanie štandardov služieb, stanovených Európskym fórom služieb obetiam, podlieha monitorovaniu tejto nadnárodnej organizácie.

Služby PON sa sústreďujú najmä na činnosť v oblasti poradenstva a sekundárnej a terciárnej prevencie. Medzi hlavné aktivity patrí krízová intervencia, sociálne, psychologické a právne poradenstvo, poskytované najmä formou osobných a telefonických konzultácií (v prípadoch, kde je to možné, sa poradenstvo poskytuje aj korešpondenčne, napr. u klientov zo vzdialených oblastí Slovenska), podpora obetí počas vyšetrovania trestných činov, počas trestného stíhania páchatel'ov a počas súdneho konania, podpora po právnom uzavretí prípadu, školenia profesionálov a dobrovoľníkov, prevencia násilia a ďalšie služby prevencie, výchova a vzdelávanie verejnosti - vrátane informačných kampaní a legislatívne iniciatívy. Prevencia je vykonávaná individuálne

(formou osobných konzultácií), v malých a väčších skupinách (skupinové konzultácie a prednášky) a v prostriedkoch masovej komunikácie (printové i elektronické médiá - príspevky, pravidelné rubriky a cykly).

Projekty

Súčasťou práce PON v dlhodobej perspektíve je aj príprava a realizácia projektov, súvisiacich s hlavným cieľom činnosti. Tieto projekty sú riešené sčasti v medzinárodných partnerstvách, sčasti ako granty s celoslovenskou resp. regionálnou pôsobnosťou, napr.:

(a) vydanie viacjazyčných publikácií v rámci projektu ASTREIA (vzdelávanie justičných pracovníkov) a PANDORA (problematika domáceho násillia v krajinách strednej Európy);

(b) pilotné kurzy a medzinárodný prieskum v oblasti pomoci deťským obetiam trestných činov – v rámci projektu MUSAS II;

(c) projekt vydávania časopisu SPOLU;

(d) projekty vedecko-výskumného zamerania v rámci grantových agentúr MŠ SR (VEGA), realizované v spolupráci s akademickými inštitúciami;

(e) vzdelávacie jednosemestrálne kurzy „Pomoc obetiam násillia“ na humanitných odboroch vysokých škôl;

(f) kurzy a školenia pre pracovníkov PON a odborníkov z rôznych sfér štátnej správy

- Európska legislatíva o právach a postavení obetí trestných činov,
- Postavenie a práva poškodeného v trestnom konaní,
- Supervízne semináre (a ďalšie);

(g) projekty rozvoja sociálnych služieb v rámci PON, realizované na celoslovenskej úrovni resp. projekty regionálnou pôsobnosťou, ako

- Prevencia a pomoc obetiam obchodovania so ženami;
- Spravodlivosť pre obeť – profesionálna pomoc obetiam trestných činov;
- Drogy a násillie; Informačný prameň; Všetci spolu; Poradenstvo obetiam; PON – pomoc pre všetkých; Spoločne proti násilliu; Ako si nenechať ublížiť...(a iné projekty).

Poradňa Pomoc obetiam násillia – Bratislava

Poradňa Pomoc obetiam násillia – Bratislava pôsobí v rámci občianskeho združenia Pomoc obetiam násillia (PON) a funguje v zmysle stanov a štatútu poradne PON ako jeho organizačná jednotka. Poradňa PON v Bratislave je historicky prvou poradňou PON a tiež prvou poradňou pre obeť trestných činov na Slovensku, poskytujúcou poradenstvo a prevenciu v zmysle koncepcie PON nepretržite od roku 1997. Plní aj metodickú funkciu smerom k sieti PON, podieľa sa na príprave spoločných aktivít a rôznych materiálov a dokumentov PON. Poradňa sa nachádza na Cintorínskej 3 v Bratislave. Hlavnou aktivitou poradne je poskytovanie bezplatných poradenských a iných služieb klientom – obetiam a svedkom trestných činov a násillia.

Služby v poradni poskytujú externí odborníci z oblasti psychológie, právnych služieb a sociálnej práce. Poradenstvo poskytujú pracovníci PON v rámci určeného pracovného času. Pravidelné konzultačné hodiny pre klientov sú v pondelok, utorok a štvrtok počas

vypísaných konzultačných hodín (tzv. „otvorené hodiny“), kedy môžu prísť klienti bez predchádzajúceho ohlásenia. Pre objednaných klientov, ktorí prichádzajú opakovane, poskytujú pracovníci PON konzultačné služby podľa dohody aj mimo vypísaných hodín. Individuálne psychologické poradenstvo, psychoterapia a intervencia sú zabezpečované odborníkmi mimo otvorených konzultačných hodín.

Pracovníci PON okrem toho poskytujú aj individuálne konzultácie a ďalšie služby klientom (sprevádzanie na výsluchy, zastupovanie na súde, konfrontácie, svedecké výpovede a pod.) na základe potreby a podľa stanovených termínov (polícia, súdy). Konzultácie sa realizujú najmä ako osobné konzultácie, podľa potreby sú však poskytované aj telefonické, písomné a e-mailové konzultácie. Externí spolupracovníci poradne sú expertmi pre špecifické otázky a koordinátor im môže pridelovať relevantné prípady, ktorým poskytujú ďalšie služby (sprievody, zastupovanie v trestnom konaní, sprostredkovanie krízového ubytovania atď.).

V roku 2007 poskytli pracovníci poradne 355 konzultácií a prijali 140 klientov vo veku od 18 do 83 rokov. Najvyšší počet konzultácií poskytli (uvedené v poradí od najvyššieho počtu konzultácií) k problematike domáceho násillia a konfliktov, násilných trestných činov, dopravných nehôd, sexuálne motivovaných trestných činov a zneužívania, podvodov a inštitucionálneho násillia. Menej zastúpené boli v klientele poradne problémy súvisiace s násillím a konfliktami v susedstve, násillím a mobingom na pracovisku, s krádežami a vlámaniami. Pracovníci riešili aj viacero prípadov klientov s psychickými poruchami. V roku 2007 sa v poradni začal v spolupráci s centrálnym pracoviskom PON overovať aj model poskytovania pomoci rodinám osôb, závislých na požívaní návykových látok, a implementovať ho do rutínnej činnosti ďalších poradní PON na Slovensku. V roku 2008 sa počet prijatých klientov v poradni zvýšil na 182 (z toho 43 mužov a 139 žien), vekový rozptyl klientov bol od 18 do 89 rokov. Najviac konzultácií pracovníci PON poskytli k problematike domáceho násillia, násilných trestných činov, podvodov, dopravných nehôd a sexuálne motivovaných trestných činov a zneužívania. Pokiaľ ide o typ poskytovaných služieb, výrazne bolo využívané právne a psychologické poradenstvo, krízová intervencia a zastupovanie v trestnom konaní.

Bližšie informácie o systéme regionálnych poradní PON nájdete na web-stránke <http://www.pomocobetiam.sk>. Informácie o službách a krízové poradenstvo poskytuje Linka pomoci obetiam na zvýhodnenom telefónnom čísle 0850 111 321. Do bratislavskej poradne sa môžete osobne dovolať v čase konzultačných hodín (pondelok, utorok a štvrtok od 14.00 do 18.00) na číslo 02/52632495, alebo napísať správu na e-mailovú adresu bratislava@pomocobetiam.sk.

*Eva Naništová
koordinátorka PON Bratislava*

Niečo iné o psychologickkej komore (reakcia na vyjadrenie SKP)

Pôvodne to mal byť komentár k tomu, čo vedenie psychologickkej komory napísalo k môjmu článku o dopravnej psychológii uverejnenom v PsychoFóre č.2/2008. Dostal som veľa pozitívnych reakcií k rôznym aspektom tohto článku a môj komentár sa tak rozrástol, že presahoval pôvodný článok. Tak som sa ho rozhodol uverejniť na adrese <http://phdrpetervas.spaces.live.com/>, alebo na

<https://cid-2c82d822c18e0a36.skydrive.live.com/browse.aspx/Verejn%e3%a9> a tam je to celé.

Vcelku je možné konštatovať, že zhruba všetky informácie, ktoré k článku poskytlo vedenie komory sú polopравdami, zavádzaním odbornej verejnosti a pokusom predstaviť komoru ako kontrolóra dopravno psychologickkej činnosti na Slovensku.

Ako dôležité sa mi zdá spomenúť povzdych komory, že som v článku nenapísal, ako to funguje v Nemecku /uviedol som len legislatívu v Rakúsku/ a že podobnú legislatívu o „vyšetrovaní“ vodičov - jedná sa o obrovskú skupinu do 160 000 ľudí na Slovensku - majú aj tam, alebo v Česku.

Takže citujem /:uvádzam odpoveď z 11.6.2008 na dotaz o uvedenom/:

Dear colleague, according to the German "Fahrerlaubnisverordnung" (see attachment), all applicants for license D, D1, DE, D1E and taxi have to undergo psychometric testing (e.g. concentration, reaction, orientation). The same holds true for prolongation of this licenses starting from the age of 50 (D, D1, DE, D1E) or 60 (taxi). A medical examination is not foreseen for Group 1 licenses (A, B), Group 2 (C and D licenses and taxi) have to be medically checked when applying and every five years (C1, C1E starting from age of 50). You will find the respective paragraph in "Anlage 5" of the "Fahrerlaubnisverordnung". In case of questions, please don't hesitate to contact me. Sincerely, Martina Albrecht, Section Traffic Psychology, Traffic Medicine, Federal Highway Research Institute (BAST)

Z uvedeného vyplýva, že informácie komory sú zavádzajúce, v Nemecku sa jedná len o vodičov sk. D a zároveň ide o psychometrické vyšetrenia, teda znova o psychickú pracovnú spôsobilosť. Obdobne v Čechách nejde, ako uvádza komora, o taký rozsah vyšetrení, ide len o držiteľov VO /vodičské oprávnenie/ sk C, C+E, C1+E, ktorí vedú nákladné auto s najväčšou prípustnou hmotnosťou prevyšujúcou 7500 kg /ťažké motorové vozidlo/, alebo špeciálne automobily, alebo NA s prívěsom/návesom. Vylúčené je u VO sk. C1 /do 7500 kg/ a je vykonávané pred zahájením činnosti a potom po 50 roku veku každých 5 rokov, pričom sa týka len profesionálnych vodičov - ktorí činnosť vykonávajú za odmenu alebo ako zamestnanci. A podmienkou je, že to má byť dopravno psychologické vyšetrenie /§ 87 zákona ČR č.411/2005/.

Ale nejde o to, že by som chcel zabrániť slovenským psychologom vyšetrovať za priamu platbu také množstvá ľudí. Je možné, že pôvodné povolanie vedenia komory v rezorte penitenciárnej starostlivosti alebo prevencie a zisťovania kriminálneho správania rezortom MV, navádza na uplatňovanie forenznej diagnostiky, k čomu sa zrejme prikláňa i predkladateľ zákona MV SR. U 160 000 vodičov skupiny „C“ a žiadateľov o VO tejto skupiny však nemôžeme vopred predpokladať kriminálne správanie /dopravné delikty majú kulpóznú povahu/ a nezmyselne podrobiť týchto občanov SR povinnosti psychologického vyšetrenia. Na verejnosti bežne produkované vyhlásenia o zámere zákonodarcu vylúčiť týmto opatrením potenciálne agresívnych vodičov z dopravy, sú odborne nepodložené, pojem agresivity je zavádzajúci.

To sa týka aj rôznych hereckých televíznych vystúpení, ktoré túto teóriu podporujú.

Ak sa komora odvoláva na to, že podľa novej legislatívy je všetko ináč, nie je to pravda, nakoľko príloha č.10 k vyhláške MV č.9/2009 Z.z. je rovnaká ako tá z roku 1997 /Vyhláška MZ č.164/1997 Z.z. príloha č.2 odsek 1 bod 2 písmeno c/, už vtedy bolo požadované prezentovať série vizuálnych a akustických podnetov. Takže rozhodovanie komory má trocha predĺženú latenciu asi nevedela o Schuhfriedovi, ktorý na Slovensku predáva svoje prístroje od roku 1976.

Aby som to nerozťahoval, psychologická komora produkuje rôzne nariadenia, ktoré sú čiastočne zmysluplné, ale zároveň odobrila v zákone č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke, že sa tam nenachádza termín dopravno psychologické vyšetrenie, ale len termín dopravný psychológ. Že je to zámer, o tom nemožno pochybovať, pretože dopravno psychologické vyšetrenie má svoje parametre, kým v zákone uvedené psychologické vyšetrenie môžete robiť napríklad „Schuhfriedom“ spôsobom každé dve hodiny nová várka ... Aj tak sa dá zneužiť prístrojová technika na spôsob „Jáchyme, hoď ho do stroje“ - pre pamätníkov. A kto je dopravným psychologom na Slovensku, je dnes už ťažko povedať. Ešte dlho to tu bude asi len taká gubernia aj z toho pohľadu, že netreba brať vážne na stránke komory uverejnenú cenu vyšetrenia, nakoľko v ponuke istého záujemcu o privatizáciu tejto činnosti v DPB a.s. je uvedená len polovičná výška ceny vyšetrenia ... Takže dovidenia v privatej sfére, ešte že to céčko tam napísali.

Peter Váš

Jubilujúci kolegovia v prvom polroku 2009

(v abecednom poradí bez titulov)

Adamcová Lýdia	Krausová Vilma
Ambruš Jozef	Krbaťa Peter
Antalová Jana	Minich Ján
Antoničová Irena	Pačesová Oľga
Babušíková Viera	Papánková Magdaléna
Blažičková Elena	Pivko Miroslav
Beleš Lali	Potašová Alena
Bratská Mária	Poláková Terézia
Boldižárová Darina	Pollák Karol
Čierny Ladislav	Poštrková Gabriela
Čikor Vladimír	Pukačová Marianna
Danič Pavol,	Raiskup Ján Ch.
Danielčáková Alžbeta	Režucha Peter
Danková Darina	Rusiňáková Júlia
Ficková Emília	Schmidtová Elena
Godársky Ján	Schnitzerová Eva,
Hal'ková Marta	Schwartzová Gabriela
Hanesová Blanka	Sládeková Helena
Hegyiová Melinda	Stempelová Judita
Hritz Ľubomír	Šimkovičová Libuša
Hudák Štefan	Timko Ján
Jacošová Helena	Vaculíková Jolana
Komadová Mária	Vajciková Jarmila
Kopasová Dorota	Veselský Milan
Košč Ladislav	Vlašičová Ivona
Kordíková Eva	Vylámová Bernardína
Kováč Alexander	Wohlandová Veronika
Kožnar Jan	Zelman Juraj
	Žalondeková Edita

Doc. PhDr. Mária Bratská, CSc. jubiluje

Kyticu jej obľúbených kvetov – ruží – odovzdávame koncom marca čerstvej jubilantke, doc. PhDr. Márii Bratskej, CSc., podpredsedníčke Slovenskej psychologickkej spoločnosti pri SAV.

Celý jej profesionálny život sa spája s Filozofickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave, kde psychológiu vyštudovala a dlhé roky na katedre psychológie svoje vedomosti a skúsenosti odovzdáva študentom. Dosiaľ viedla viac než 70 diplomových a bakalárskych prác. Pod jej vedením ukončilo štúdium 6 doktorandiek a aj v súčasnosti je školiteľkou viacerých doktorandov. Prednáša sociálnu psychológiu, metódy sociálnej psychológie, aplikovanú sociálnu psychológiu, povinne voliteľné kurzy o konštruktívnom riešení a zvládaní záťažových situácií, o empatickej asertivite, o tom ako vypracovať projektovú prácu v rámci ŠVOČ a taktiež realizuje sociálnopsychologické výcviky pre študentov psychológie, ale aj pre študentov ďalších vedných odborov. Od vzniku Univerzity tretieho veku na Univerzite Komenského prednáša i pre jej študentov.

Veľké úsilie venuje i rozvoju študentskej vedeckej a odbornej činnosti, už viac ako desať rokov sa výraznou mierou podieľa na koncepcnej príprave a organizovaní katedrových, celoslovenských i medzinárodných kôl ŠVOK.

Záťaž a jej zvládanie tvoria jadro jej profesionálneho záujmu i vedeckej činnosti. V tejto širokej a zaujímavej problematike pracuje už viac ako 30 rokov a patrí v nej medzi uznávaných odborníkov. Reprezentuje to jej bohatá publikačná i prednášková činnosť, je autorkou dvoch monografií, zameraných na zvládanie náročných situácií („Vieme riešiť záťažové situácie?“, 1992 a „Zisky a straty v záťažových situáciách alebo príprava na život“, 2001), učebných textov („Metódy aktívneho sociálneho učenia a ich aplikácia“ 1992, 1994, 2000) a spoluautorkou siedmich kníh a učebných textov, zameraných na sociálne učenie, emócie a výchovu a vzdelávanie dospelých. Ako zostavovateľka a spoluautorka sa podieľala na rozsiahlej práci na terminologickom a výkladovom slovníku „Pedagogická psychológia“ (1997), ako spoluautorka aj na slovníku „Výchova a vzdelávanie dospelých“ (2000).

Podľa jej vlastných slov „... keď človeka pripravujeme na život tým, že ho učíme ako konštruktívne riešiť záťažové situácie a zvládať záťaž, napomáhame mu objavovať nové zdroje a hodnoty. Vďaka nim kultivuje sám seba, pracuje na vlastnom osobnostnom raste a rozvoji.“

Takúto orientáciu vlastnej práce možno pokladať za vysoko zmysluplnú, a to nielen vo vede, ale aj v jej praktickom vyústení, ktoré spomínané tréningy reprezentujú, a tiež v pedagogickom pôsobení.

Čo sa týka výskumnej práce, venuje sa jej počas celého svojho pracovného života. Spočiatku v rámci výskumných projektov, riešených v rámci Filozofickej fakulty UK, neskôr – už vyše 10 rokov v spolupráci s pracovníkmi Ústavu experimentálnej psychológie SAV vo viacerých projektoch grantovej agentúry VEGA, zameraných najmä na zvládanie záťaže v rôznych vekových obdobiach. Okrem toho je spoluriešiteľkou

projektu APVV, zameraného na rizikové správanie adolescentov – spolupracuje v ňom s Ústavom humanitných vied PF UPJŠ v Košiciach, a tiež spoluriešiteľkou v projekte GAČR, riešenom na katedre pedagogiky Filozofickej fakulty Karlovej univerzity v Prahe, zameranom na zmeny v koncepcii výchovy a vzdelávania v podmienkach učiacej sa a pluralitnej spoločnosti.

V súčasnej dobe je aj členkou Centra excelentnosti SAV pre výskum kognícií v Ústave experimentálnej psychológie SAV.

Okrem tejto rozsiahlej práce stíha aj organizačnú činnosť v Slovenskej psychologickkej spoločnosti, je spolueditorkou viacerých zborníkov zo Psychologických dní a zjazdov SPS pri SAV a pomerne veľa času venuje popularizácii psychologických poznatkov v médiách, zameraných najmä na konštruktívne riešenie a zvládanie záťažových situácií, drogovú prevenciu a prevenciu sociálnej patológie u mládeže. To, čo sme uviedli, však zďaleka nie sú všetky jej aktivity.

Že to všetko stíha spolu so starostlivosťou o vlastnú rodinu (a tiež o jej najstarších členov), možno považovať za obdivuhodné. Prispievajú k tomu asi aj „silné stránky osobnosti“, ktoré sú v súčasnosti v značnej miere predmetom výskumov v pozitívnej psychológii a ktorým vo svojich tréningoch tiež venuje pozornosť. U docentky Bratskej z nich dominujú optimizmus, nezdolnosť, pracovitosť, húževnatosť a v neposlednom rade oddanosť vlastnej práci a rodine.

Vážená kolegyňa, milá Mária, prajeme Ti, aby ti tvoj entuziazmus a elán dlho vydržali a do ďalších rokov želáme pevné zdravie, pohodu a veľa úspechov v práci i v súkromnom živote. Za všetkých spolupracovníkov

Zdena Ruiselová

OZNAMY

Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV

pozyva všetkých svojich členov na

Valné zhromaždenie členov SPS pri SAV

ktoré sa uskutoční

dňa 10.9.2009 o 11.00

v budove Fakulty sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského na
ulici Odbojárov 10/A v Bratislave.

Program Valného zhromaždenia:

1. Spáva o činnosti SPS pri SAV za uplynulé funkčné obdobie
2. Správa o hospodárení SPS pri SAV za uplynulé funkčné obdobie
3. Voľba predsedu SPS pri SAV a členov výboru na ďalšie funkčné obdobie.
4. Rôzne

Účasť členov je nutná vzhľadom k dôležitým bodom rokovania, ktoré nemožno prerokovať a schváliť bez dostatočného počtu členov.

Damián Kováč: Psychológiou k metanoi Veda - vydavateľstvo SAV, Bratislava 2007, s.475.

Monografia Damiána Kováča je zvláštna a pozornosti hodná hneď z niekoľkých unikátnych dôvodov:

- je to kniha, ktorá sa týka najdôležitejších koncepčných otázok psychológie a človeka
- je to kniha, v ktorej autor završuje vlastnú koncepciu psychológie ako vedy o človeku
- je to kniha, ktorá môže pomôcť všetkým tým, ktorí hľadajú svoje odpovede na podstatné otázky človeka v modernom svete, miesta psychológie v súčasnosti
- je to kniha, ktorá má byť na „nočnom stolíku“, vždy po ruke, vždy odpovedajúca a inšpirujúca, vše znepokojujúca a podnecujúca.

Damián Kováč, jedna zo zakladateľských osobností psychológie na Slovensku, dlhodobý riaditeľ Ústavu experimentálnej psychológie SAV, predseda Československej psychologickej spoločnosti (1978 – 85), v knihe predkladá svoj pohľad na základné otázky človeka z pohľadu pozitívnej psychológie.

Kniha je koncipovaná autorovým výberom štúdií, ktoré predniesol na rozličných fórach, dodáva najnovšie myšlienky a koncepcie, ktoré majú integratívny a systémový charakter a môžu osloviť každého čitateľa, ktorý hľadá odpovede na bazálne otázky človeka a psychológie.

Začína úvahami o človeku a jeho mieste v globálnom svete na prahu tretieho tisícročia. Odtiaľ robí akoby odbočku o psychológii ako vede na Slovensku, skladá hold osobnostiam pred ním, píše o psychológii ako vede, ktorá by mala integrovať vedy o človeku, ktorá by mala hominizovať vedy, techniku a technológie. Nasledujú dve podstatné kapitoly, ktoré sa zapodieajú miestom psychológie ako modernej vedy v spoločnosti a najmä kapitola o osobnosti, ktorá je poňatá ako hlavná a vrcholná téma psychológie, takpovediac „jahoda na vrchole torty“. Kapitola o osobnosti a jeho psychoregulačná teória sú, podľa mojej mienky, najväčším prínosom a výzvou nielen pre psychológov vo výskume, ale aj pre praktických psychológov, či už v oblasti diagnostikovania psychoregulatorov (a iných regulatorov ľudského správania), v oblasti metodológie a kultivácie osobnosti cez sebareguláciu. V tomto kontexte píše, že „psychológia ako veda o psychickej regulácii správania môže zvyšovať svoju efektívnosť nadovšetko tým, že na základe stále hlbšieho poznávania toho ako sa osobnosť vyvíja, utvára, funguje v živote, stane sa teóriou a odbornou-praktickým návodom na kultivovanie osobnosti jednotlivca tvoriacich kvalitný život v spoločenstvách“ (str.229). Toto poslanstvo a poznanie autora považujeme za kľúčové. Osobnosť je integračný regulator správania. Potvrdenie významnosti tejto myšlienky nachádzame v najnovších koncepciách

aj psychologov vo svete, čoho je potvrdením aj vydanie Handbooku of Self-regulation (Academic Press. New York, London, Sydney, Tokio 2000), ktorého sú editormi Američan, Holanďan a Izraelčan - Boekaerts, M., Pintrich, P.R., a M. Zeider. Autori kladú veľký dôraz na ciele, hodnoty, zmysel života – axiologickú výchovu, čo je presne v súlade s úvahami D. Kováča. On koncepcne skôr, ak spomínajú autori, upozornil na úlohu sebariadenia v živote človeka. Žiaľ, ako ukazujú naše výskumy, skoro 54 % mladých ľudí vo veku 15-26 rokov nemá žiadne dlhodobejšie ciele života, ich psychoregulácia sa dá charakterizovať ako regulácia biofyziologickými potrebami, nanajvýš je tu regulácia tlakom kamarátov, módy, médií a spoločnosti. Na str. 234 D. Kováč prezentuje svoj trojkategoriálny bio-psycho-envi model utvárania osobnosti. Osobnosť chápe ako „jedinečnú integritu vrodenných a dedičných determinantov, environmentálnych kultúrno-duchovných vplyvov, dotváranú sebou samým, vlastným sebaobrazom (self)“, (str.234).

V piatej kapitole nájdeme úvahy o ontogenéze, o optimálnom vývine detí, o ich ohrozeniach, ale najmä o potrebe integrovaných znalostí, ktoré deti majú nadobudnúť v škole. V tejto časti myšlienky autora korešpondujú so snahami školskej reformy, ktorá sa uskutočňuje na Slovensku. Na túto časť by mohla nadväzovať kapitola o starnutí a kvalite života. Predtým však autor rozpracoval aj problém environmentu - vplyvu prostredia na človeka, píše o výzvach, ktoré pred nás stavia zhoršujúce sa životné prostredie a o úlohe človeka, ktorý „sa stal nielen pôvodcom ale aj obeťou globálnych zmien ohrozujúcich vlastné prežitie“ (str.353). Podľa neho, „psychologická stratégia by mala tvoriť primárnu premenu človeka ako osobnosti: od primitívnej cez konformnú ku kultivovanej“ osobnosti (str. 357). Okrem kapitoly o osobnosti, za významnú považujem siedmu kapitolu, ktorá sa zaoberá otázkami kvality života. Je to akoby nová téma psychológie, pozitívnej, salutogénnej psychológie, ktorá posúva experimentálnu a meditatívnu psychológiu do polôh záujmu o pragmatický rozmer psychológie. Prezentuje trojúrovňový model kvality života, kde základnou úrovňou je bazálna všeludská úroveň, úroveň somatická, biofyziologická. Nad ňou je úroveň individuálne – civilizačná a vrcholnou je kultúrno – duchovná úroveň, úroveň aktívneho hľadania a napĺňania zmyslu života (str.373). Kvalitu života definuje ako „osobnostno-emočnú-kognitívnu psychoreflexiu trvalejšieho stavu jednotlivca, spočívajúcu v porovnaní reality s ideálom, najmä podľa vyznávaných hodnôt, v kontexte spoločenstva, civilizácie, kultúry“ (str. 372). Je to dynamické poňatie kvality života, na ktorú sa hodí metafora: „krajšie ako prísť do cieľa je cestovať plný nádeje“. V tomto zmysle definuje aj zmysel života, ktorým je „individuálne vytváraný systémový psychoregulátor ľudského konania intrapsychického založenia, ktorým osobnosť pripisuje podstatný, existenčný význam vlastnému bytiu, druhým, svetu, v súlade s významnými hodnotami“ (str.374). Prikláňa sa ku koncepcii významu spirituality, ktorú umiestňuje do duchovného priestoru života človeka, konkrétne do viery, a ešte presnejšie do viery v Boha. Domnievame sa, že koncept viery je možné rozšíriť na vieru ako takú, ktorej predmetom či cieľom nemusí byť len Boh, ale napríklad človek ako sui generis. Táto kapitola upozorňuje ešte na jeden dôležitý aspekt psychológie a to rozvíjanie pozitívnej psychológie. Píše, že „psychológia by sa mala stať teóriou a odborom, praktickým návodom zameraným na

kultiváciu integrovanej osobnosti, tvoriacej svoj i druhých kvalitný život v spoločnostiach“ (str.378), čo má bezprostredný dopad, výzvu na edukáciu, edukológiu.

V deviatej, záverečnej kapitole, ktorú nazval „miscelania“, sa zaoberá problémom „dvoch mozgov“, rodinou, rečou a jazykom, IQ národa a možnosťou minimalizácie konformných ľudí. Podľa neho došlo v ostatných rokoch k masovej dezintegrácii osobnosti (str.453) z čoho vyplýva úloha psychológie aj výchovy „humanizovať život holistickými vedecko-odbornými prístupmi... uskutočňovať sebakultiváciu osobnosti vedúcu k jej metanoi, t.j. k podstatnému zvratu od dezintegrity k integrite“ (str.454).

V knihe nájdeme mnoho svedectiev o výskumoch za ostatných 15 rokov realizovaných v Ústave experimentálnej psychológie SAV, nájdeme v nej podstatné výpovede svetových psychologických autorít, ako sa dívali na pozitívnu psychológiu, osobnosť, kvalitu života. Predurčuje v tomto zmysle snaženia psychológie a psychologov do budúcnosti. Je napísaná čítavým, pútavým a zaujímavým štýlom. Kniha je veľmi vhodné dopĺňovaná citáciami autorít, otázkami, záverečnými zhrnutiami, menným registrom, vecným registrom a fotografiami významných osobností slovenskej, československej aj zahraničnej psychológie. Nájdeme v nej veľa vysoko oslovujúcich myšlienok, ktoré nie sú len výsledkami presne kontrolovaných výskumov, ale sú tu koncepcie človeka v prepojení na kvalitu života, na jeho bytie v spoločnostiach, na zmysel života a jeho hľadanie v podmienkach života v novom tisícročí. Damián Kováč v predloženej knihe završuje vlastnú koncepciu psychológie ako jadrovej vedy o človeku, predkladá koncepciu osobnosti ako systémového psychického regulátora správania a koncepciu kvality života ako vyústenia pozitívnej psychológie. To nie je len kniha, ktorú by si mal prečítať každý psychológ, je to kniha, ktorá osloví každého, komu záleží na sebe, na kvalite jeho života, na jeho vzťahoch a spôsoboch bytia vo svete.

Miron Zelina

L. Barret, R. Dunbar, J. Lycett: Evoluční psychologie člověka Praha, Portál, 2007, 552 s.

Rozsiahla publikácia, ktorá je predmetom tejto recenzie, predstavuje čitateľom širokú oblasť evolučnej psychológie. Je spoločným dielom troch britských autorov, ktorí patri medzi špičku v tejto oblasti, a sú vo svojej disciplíne známi ako autori viacerých výskumov a štúdií.

Evolučná psychológia sa za posledné desaťročia stala veľmi populárnym nástrojom na interpretáciu psychických javov a zákonitostí, na druhej strane svojim radikálnym biologickým zameraním vyvoláva aj mnohé kontroverzie a reakcie obviňujúce tento smer z redukcionizmu a ignorovania sociokultúrnych vplyvov. Čitateľ, ktorý nie je

oboznámený zo základnými princípmi a aplikáciami evolučnej teórie v psychológii, preto môže byť pri čítaní tejto knihy prekvapený, kam až siahajú interpretácie tohto prístupu a čo všetko z ľudského správania a prežívania možno evolucionisticky vysvetľovať. Autori ako zástancovia evolučného prístupu sú si tejto kritiky vedomí, pravdepodobne preto, že sa s ňou často stretávajú. Práve preto sa s ňou snažia vyrovnáť hneď na začiatku knihy. Kritikom argumentujú, že evolučná psychológia nie je redukcionistická, ale naopak, holistická, pretože prostredníctvom zamerania sa na genetické a biologické aspekty ľudského správania, analyzujú aj sociálne, historické a kultúrne javy. Koľkým kritikom táto argumentácia bude stačiť je ťažké povedať, pretože je evidentné, že v knihe sú mnohé sociálne javy ako altruizmus či rodičovské právanie výrazne interpretované prostredníctvom kompetitívneho a reprodukčného správania.

Podme však k obsahu knihy. V prvých dvoch kapitolách autori predstavujú základné princípy evolučnej teórie a ich aplikáciu v štúdiu ľudského správania. Vysvetľujú princíp prírodného výberu založeného na princípe prežitia a reprodukčného úspechu a genetické transformácie ako dôsledok tohto mechanizmu. Rad ďalších kapitol sa venuje rôznym sociálnym fenoménom a situáciám tak ako ich vníma a interpretuje evolučná psychológia. Autori postupne prechádzajú spoluprácou medzi príbuznými, recipročným správaním u ľudí, ale aj asi najznámejším evolučne vysvetľovaným javom ako je voľba partnera a pohlavný výber. Ďalšie evolučné mechanizmy, ktoré autori analyzujú, zahŕňajú reprodukčné rozhodovanie, rodičovské investície, ale aj zložitejšími sociálnymi javmi ako sociálne princípy, vojny a pod. Dve kapitoly venujú evolučným aspektom poznávania. Osobitná kapitola je venovaná revolúcii reči a hypotézam o jej možnej adaptívnej funkcii. Posledná kapitola je venovaná otázke kultúrnej evolúcie, ktorá je akosi snahou o prenesenie evolučných princíпов mimo rovinu biologických javov. Kultúrna evolúcia je koncept, ktorý sa snaží vysvetliť prenos kultúrne významných fenoménov z jednej generácie na druhú. Autori vysvetľujú pojem mém a porovnávajú ho s génom, pričom poukazujú na ich podobnosti ale aj odlišnosti. Zdôrazňujú, že generačný prenos mémov má význam práve preto, že kultúrne vzorce sú adaptívne v tom, ako pomáhajú jedincovi lepšej adaptácii na problémy. Sú však skeptickí v tom, že by prenos mémov bol dôsledkom mechanizmu skupinovej selekcie, pretože kultúrne zmeny sa dejú príliš rýchlo.

V celej knihe cítiť, že autori sa snažia evolučnú psychológiu nepresadzovať nasilu, uznávajú, že mnohé javy (napr. monogamia u človeka) sú z evolučného pohľadu nie úplne jasné, na druhej strane sa autori nepúšťajú do diskusie s výskumnými zisteniami, ktoré evolučnej teórii protirečia. Kniha tak môže byť veľmi kvalitným úvodom do evolučnej teórie pre tých, ktorí sa o nej chcú dozvedieť priamo od jej zástancov. Tí, ktorí si chcú urobiť názor na základe argumentácie viacerých strán však musia siahnuť aj po inej literatúre.

Peter Halama

Radek Pelánek: Příručka instruktora zážitkových akcí. Portál, Praha 2008, s. 208.

Mgr. Radek Pelánek, PhD. je odborným asistentom na Masarykovej univerzite v Brne. Po nahliadnutí do internetového prehliadača som zistila, že pracuje konkrétne na Fakulte informatiky a Katedre informačných technológií. Takáto zaujímavá kombinácia koníčkov a práce ma prekvapila a pozitívne naladila na ďalšie čítanie.

Ako uvádza autor, táto kniha je o tom ako organizovať zážitkové akcie. Prvá časť knihy, teda kapitoly 2-6, sú venované všeobecným postupom a poznatkom v oblasti organizovania zážitkových akcií. V kapitole dva nájdete pedagogické, psychologické a etické východiska organizovania zážitkových akcií ako napríklad základy učenia sa zážitkom, rozširovanie komfortnej zóny, Maslowovu hierarchiu potrieb, rôzne typológie ľudí v roli účastníkov, základy fungovania človeka v skupine a rozhrania etiky a manipulácie v prostredí zážitkovej akcie. Tretia kapitola sa venuje osobnosti inštruktora, práci v tíme inštruktórov a organizovaniu stretnutí inštruktórov, štvrtá kapitola obsahuje informácie o zabezpečovaní akcie od prípravy, propagácie až po materiálne zabezpečenie akcie. Piata kapitola pojednáva o samotnej realizácii a s ňou súvisiacich otázkach. A šiesta kapitola hovorí o spôsoboch uvádzania hier a reflexii hier spolu s časťami chybami z praxe.

Druhá časť knihy je tvorená kapitolami sedem až dvanásť, zameranými na rôzne druhy hier ako sú drobné hry, pohybové hry, hry zamerané na psychiku, tajomno, tvorivosť či turistiku.

Za istú nevýhodu považujem, že autor hry podrobne nekonkretizuje, skôr iba načrtáva typy hier s odkazom na pôvodný zdroj. Pokúšam sa totiž vžiť do situácie človeka, ktorý sa chystá na úlohu inštruktora a nemá veľa skúseností a predpokladám, že by uvítal pri hrách detailné inštrukcie, ak ich má sám zrealizovať. V tomto je kniha skôr učená skúsenému inštruktórovi alebo trénerovi, ktorý má dosť praxe na to, aby si hru buď poznal alebo sám doladil či modifikoval. Prípadne veľmi motivovanému inštruktórovi, ktorý si každú hru prácne vyhľadá z primárneho zdroja.

Na konci knihy autor odkazuje a na širokú škálu literatúry či už v knižnej alebo internetovej forme spolu s autorovou krátkou poznámkou o možnostiach jej využitia.

Júlia Halamová

K. Geldard, D. Geldard

Dětská psychoterapie a poradenství

Kniha je praktickým úvodem do oblasti psychotherapeutické a poradenské práce s dětským klientem, který nabízí jak teoretické základy, tak přehled zásad a dovedností využitelných v praxi. Terapeut či poradce v knize najde popis dovedností specifických pro práci s dětmi, seznámí se s integrativním modelem dětské psychoterapie a poradenství, získá řadu podnětů jak využívat při práci různé druhy pomůcek, technik a aktivit. Kniha doplňuje 30 praktických pracovních listů, které lze využít při práci se specifickými tématy, jako je např. sebevědomí nebo zvládnutí emocí.

brož., 336 s., 399 Kč

L. Trapková, V. Chvála

Rodinná terapie psychosomatických poruch

Originální koncepce rodiny, která sdružuje biologická a psychosociální fakta. Vývojový systém rodiny jako sociální oběti je postavený na soudobém systematickém paradigmatu narativní terapie.

brož., 232 s., 367 Kč

Larissa TRAPKOVÁ
a Věra CHVÁLA

Rodinná terapie psychosomatických poruch

Realita jako sociální oběti

J. Praško a kol.

Poruchy osobnosti

Přehled usazených skupin poruch osobnosti i někteřé skupiny, které jsou vztahem navrhovány, vývoj poruch osobnosti od dětství a v průběhu dospělosti, možnosti léčby aj. Kniha odoví nejen psychiatry, psychoterapeuty a klinické psychology, ale i sociální pracovníky, kriminology, etapeři a studenty příslušných oborů.

váz., 260 s., 585 Kč

Opuštěnost a sebeodcizení

K. Asper

Opuštěnost a sebeodcizení

Početem osamělosti a sebeodcizení se vyznačuje tzv. narcistická porucha osobnosti. Autorka na základě klinických případů řeší problematiku této samé poruchy i její podobnější odlišky jako znejistění vlastních pocitů, narušení zdravé sebedůvěry, úsklon k depresím a grandiozitě. Naznačuje možnosti terapie a zásady terapeutického přístupu.

brož., 272 s., 355 Kč

Poruchy osobnosti

Zádejte v knihkupectvích nebo na adrese nakladatelství: SR Portál Slovakia

PaedDr. N. Cabiňáková, Štefáková 36, 968 19 Nová Boňa

tel./fax 045/ 6856 587, 0910 995 655, e-mail: portal@ovkocia.sk

www.portal.cz

Hogrefe – Testcentrum nabízí nové slovenské verze psychodiagnostických metod

BIP – Bochumský inventár profesijných charakteristik osobnosti

Nyni k dispozíci i v počítačové formě pro Hogrefe TestSystem

BIP je určený na diagnostiku osobnostných predpokladov, ktoré sú rozhodujúce pre úspech v zamestnaní. 14 diagnostikovaných dimenzií (210 položiek), ktoré sú priradené k 4 rôznym oblastiam profesijných predpokladov, poskytuje profil osobnosti, ktorý možno využiť ako jedno z kritérií pri výbere a umiestňovaní pracovníkov, pri poradenstve v kariérovom vývine dospelých a v ďalších oblastiach.

NEO päťfaktorový osobnostný inventár

Inventár je jedným z najpoužívanějších osobnostných dotazníkov na diagnostiku faktorov tzv. Veľkej päťky. Inventár zisťuje úroveň jednotlivca v piatich osobnostných vlastnostiach: neurotizmus, extravézia, otvorenosť voči zážitkom, svedomitosť a priateľivosť. Respondent počas administrácie odpovedá na 60 položiek, 12 pre každý faktor.

WISC-III^{SK} – Wechslerova intelligenčná škála pre deti

Diagnostika intelektových schopností detí vo veku 6–17 rokov – posúdenie celkovej úrovne i štruktúry rozumových schopností. Slovenská verzia WISC-III obsahuje upravené položky a národné normy vytvorené úpravou českých noriem na základe výsledkov porovnávacieho standardizačného výskumu. Diagnostikuje sa pomocou verbálnej a performačnej škály.

Osobnostný poker

Osobnostný poker je psychodiagnostická kartová hra, ktorú môžu používať riadiaci pracovníci, moderátori, tréneri, vzdelávací pracovníci, poradcovia a personalisti, to znamená všetci, ktorí pracujú s tímami a skupinami. Môže sa použiť pri práci s manažmentom, v projektových tímoch, v procesných tímoch, na oddeleniach či vo vzdelávacích skupinách v rámci firemného a mimofiremného vzdelávania. Hra je vhodná pre už existujúce tímy a skupiny, ako aj pre také, ktorých členovia sa ešte vôbec nepoznajú alebo sa poznajú len málo. Hru je možné využiť aj ako súčasť Assessment resp. Development Centre.

SON-R 2½-7^{SK} (v tlačí)

Diagnostika neverbálnych intelektových schopností detí vo veku 2,5-7 rokov. Test sa skladá zo 6 subtestov: Mozaiky, Kategórie, Skladačky, Analógie, Situácie a Vzory. Subtesty majú väčšinou dve úrovne obtiažnosti úloh. Slovenská verzia SON-R 2½-7 obsahuje národné normy vytvorené na základe výsledkov štandardizačného výskumu.

Uplyný přehled nabízených titulů naší i zahraniční produkce najdete na internetové adrese: www.testcentrum.com nebo www.testcentrum.cz

STANOVY A ČLENSTVO V SPS

- Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV je dobrovoľné vedecké a profesné združenie psychológov, ktoré pracuje ako občianske združenie. Usiluje sa o podporu a rozširovanie psychológie ako vedy i praktickej disciplíny, o rozvoj a využívanie psychologických poznatkov v spoločnosti.
- Orgánmi SPS, ktoré riadia a zabezpečujú všetky jej činnosti, sú: Valné zhromaždenie, výbor, predseda, predsedníctvo, výbory oblastných skupín a sekcií, revízor.
- SPS má tri kategórie členov: *riadnym* členom SPS sa môže stať iba absolvent vysokoškolského štúdia psychológie, *mimoriadnym* členom sa môže stať odborník z príbuznej či spolupracujúcej vednej disciplíny a študent psychológie počínajúc 3. semestrom štúdia. *Čestné členstvo* sa priznáva významným domácim alebo zahraničným odborníkom, ktorí sa osobitným spôsobom zaslúžili o rozvoj psychológie.
- Podmienkou prijatia za člena je podanie písomnej prihlášky, ktorej súčasťou je odporúčanie dvoch riadnych členov SPS. Každý člen SPS je povinný dodržiavať profesijnú etiku a dbať na hodnotu ľudského bytia.

Adresa:

SLOVENSKÁ PSYCHOLOGICKÁ
SPOLOČNOSŤ pri SAV
Ústav experimentálnej psychológie SAV
Dúbravská cesta 9
813 64 Bratislava
Slovenská republika
Tel: 02/5477 5625
Fax: 02/5477 5584

e-mail: sps@savba.sk
<http://www.psychologia.sav.sk/sps>

PSYCHOFÓRUM

1/2009

Psychofórum je bulletinom Slovenskej psychologickéj spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied. Informuje čitateľov o aktuálnych námetoch a udalostiach z profesného života psychologickéj obce. Je zasielané bezplatne dvakrát ročne tým členom SPS, ktorí zaplatili členský príspevok.

Redakcia a administrácia :

Psychofórum vydáva Hlavný výbor SPS pri SAV. Číslo 1/2008 bolo financované z členských príspevkov SPS.

Redakčná rada: HV SPS

Distribúcia: SPS

Tlač: PELIKÁN, s.r.o., StaráGala, Holice

Adresa:

PSYCHOFÓRUM, Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV, ÚEP SAV, Dúbravská cesta 9, 813 64 Bratislava, SR
E-mail: sps@savba.sk, alebo peter.halama@savba.sk

Príspevky posielajte na diskete (formát word, rtf), písomne vytlačeným textom, alebo elektronickou poštou.

Uzavierka budúceho čísla:

30. september 2009

Príspevky v bulletine nemusia vyjadrovať názory členov redakčnej rady.

Za odbornú a jazykovú stránku zodpovedajú autori príspevkov.

HLAVNÝ VÝBOR SLOVENSKEJ PSYCHOLOGICKEJ SPOLOČNOSTI

<p><i>predseda</i> Doc. PhDr. Ivan SARMÁNY- SCHULLER, CSc. Križna 36, 811 07 Bratislava, tel.: 02/207 284 73 Ústav experimentálnej psychológie SAV, Dúbravská cesta 9, 813 64 Bratislava tel.: 02/5477 5625 fax: 02/5477 5584, e-mail: expssarm@savba.sk</p>	<p><i>podpredseda</i> Doc. PhDr. Mária BRATSKÁ, CSc. Studenohorská 73, 841 03 Bratislava, tel.: 02/647 805 39 Katedra psychológie FIF UK, Gondova 2, 818 01 Bratislava, tel. 02/59 339 437 mobil: 0903 207 710 e-mail: madabra@stonline.sk</p>	<p><i>výkonný tajomník</i> Doc. PhDr. Eva SZOBIOVÁ, CSc.. Katedra psychológie FIF UK, Gondova 2, 818 01 Bratislava tel.: 02/59 339 165, 02/52 962 129 mobil: 0902 657 727 e-mail: eva.szobiova@fphil.uniba.sk</p>
<p><i>hospodár</i> Doc. PhDr. Matej CZAKO, PhD. Karloveská 23, 841 04 Bratislava, tel.: 02/207 333 48 tel.: 02/59 339 130, mobil: 0903 233 348 e-mail: matej.czako@fphil.uniba.sk</p>	<p><i>revízor</i> PhDr. Štefan GRAJČAR Žehrianska 7, 851 07 Bratislava, tel.: 02/638 345 40 Ústredie práce , sociálnych vecí a rodiny Župné nám. 5-6, 812 67 Bratislava 1 tel.: 02/204 559 10, mobil: 0905 542 748 e-mail: stefan.grajcar@upsvar.sk</p>	<p><i>Psychofórum - zodpovedný redaktor</i> Mgr. Peter HALAMA, PhD. Katedra psychológie FH TU Hornopotočná 23, 918 43 Trnava Ústav experimentálnej psychológie SAV, Dúbravská cesta 9, 813 64 Bratislava mobil: 0911 337 134 e-mail: peter.halama@savba.sk</p>
<p>Doc. PhDr. Stanislav HVOZDÍK, CSc. Katedra psychológie UPJŠ Popradská č.66 040 11 Košice</p>	<p>PhDr. Jolana LAZNIBATOVÁ, CSc. Skalická 12, 831 02 Bratislava tel.: 02/4425 3892 Škola pre mimoriadne nadané deti Teplická 7, 831 02 Bratislava tel.: 02/4464 1214 e-mail: laznibatova@centrum.sk smnd@smnd.sk</p>	<p>Doc. PhDr. Vladimír SALBOT, CSc. Katedra psychológie, Pedagogická fakulta UMB, Ružová 13, 974 11 Banská Bystrica tel.: 048/436 4716, e-mail: vsalbot@pdf.umb.sk</p>
<p>PhDr. Blandína ŠRAMOVÁ , PhD. Katedra pedagogickej psychológie Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre e-mail: bsramova@ukf.sk mobil: 0907 670 324</p>		
<p><i>sekretariát</i> Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV Ústav experimentálnej psychológie SAV, Dúbravská cesta 9, 813 64 Bratislava tel.: 02/5477 5625 fax : 02/5477 5584, e-mail: sps@savba.sk</p>		

Hlavný výbor Slovenskej psychologickkej spoločnosti

Vás pozýva na

Valné zhromaždenie

ktoré sa koná

dňa 28. 11. 2008 o 15. hod.

**v zasadačke ústavov spoločenských vied SAV
v areály na Patrónke v Bratislave**

- Program:
1. Správa o činnosti v uplynulom funkčnom období
 2. Správa o hospodárení
 3. Správa revíznej komisie
 4. Voľba predsedu a členov výboru pre nasledujúce funkčné obdobie
 5. Návrh výšky ročného členského príspevku po prechode slovenskej meny na euro
 6. Rôzne

Vzhľadom na dôležitosť problémov, ktoré sú obsahom programu Valného zhromaždenia prosíme o maximálnu účasť členov SPS

